

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.319/2025/6.

A felperesek:

I.r. felperes I. rendű

felperesek címe

II.r. felperes II. rendű

felperesek címe

A felperesek képviselője:

Dr. Balogh Ügyvédi Iroda I. és II. rendű felperes képviseletében

ügyvéd címe

Az alperesek:

I.r. alperes I. rendű

I.r. alperes címe

II.r. alperes II. rendű

II.r. alperes címe

Az alperesek képviselője:

Monori Ügyvédi Iroda I. és II. rendű alperes képviseletében

ügyvéd címe

A per tárgya:

öröklési igény

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

10.P.23.082/2022/38.

A fellebbezést benyújtó fél:

I. és II. rendű felperes, I. és II. rendű alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit azzal hagyja helyben, hogy az alperesek a felperesek részére megítélt hagyatéki tartozásokért a ügyszámú hagyatékátadó végzésben megjelölt hagyatéki vagyontárgyakkal és azok hasznaival felelnek.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg egyetemlegesen az alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 177.800 (százhetvenhétezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A fellebbezés elbírálása szempontjából jelentős tényállás szerint néhai örökhagyó1 örökhagyó (továbbiakban: örökhagyó) 1989-ben kötött házasságot személy6-tal, a felperesek édesapjával. Ekkor az I. rendű felperes 16, a II. rendű felperes 13 éves volt, az édesanyjuk 1988-ban elhunyt. Az örökhagyónak saját gyermeke nem volt, a felpereseket saját gyermekeiként szerette és nevelte. A felperesek a 2000-es évek elején az ország1ben folytattak tanulmányokat, az I. rendű felperes egy év után visszatért Magyarországra, a II. rendű felperes a tengeren túl maradt, az örökhagyóval azonban a bensőséges, jó viszony továbbra is megmaradt.

[2] A felperesek édesapja 2015. augusztus 24-én elhunyt. A tulajdonát képező ingatlan1 számú ingatlan 2/4 részére vonatkozóan az örökhagyó és a felperesek egyezséget kötöttek egymással: a felperesek az örökhagyó özvegyi haszonélvezeti jogát megváltották 8.500.000 forint megfizetése ellenében. A felperesek a 8.500.000 forintot megfizették az örökhagyó részére.

[3] Az örökhagyó a ingatlan1 ingatlanból el akart költözni, az I. rendű felperes segített neki házat találni.

[4] Az örökhagyó a 2016. március 1-jén kelt adásvételi szerződéssel megvásárolta a ingatlan2 szám alatti ingatlant 16.000.000 forint ellenében, melyből 2.000.000 forint volt a foglaló, 7.000.000 forintot 2016. március 31-ig, további 7.000.000 forintot pedig 2016. május 1-ig volt köteles megfizetni az eladó részére. Az örökhagyó a vételárat részben az özvegyi haszonélvezeti joga megváltása ellenében kapott 8.500.000 forintból fizette meg.

[5] Az örökhagyónak számos betegsége volt, 2000 óta ismert endogén asztmában, 2003 óta ismert degeneratív gerincbetegségben, 1977-ben hepatitis B fertőzésben, 1990-ben és 1991-ben abrasióban, 1992-ben gyomorfekélyben, gyomorvérzésben szenvedett, epekő, nőgyógyászati, mellkasi műtéteken esett át, 2018-ban petefészekrákot diagnosztizáltak nála, 2020. októberében tüdejében áttétek képződtek. 2021. szeptember 11-én egy rossz mozdulatot követően a bal felkarja megroppant, patológiás törést állapítottak meg, karjában áttétet diagnosztizáltak, műtetre nem került sor.

[6] Az örökhagyó város1be, város2be, város3ba, illetve város4be járt kezelésekre. A város2i kezelésekre többnyire vonattal, illetve busszal utazott, város1be, város2be, város3ba, város4be az I. rendű felperes saját tulajdonú gépjárművel szállította.

[7] Az örökhagyó 2017-ben és 2018-ban külföldi utazásokon vett részt, ekkor még gondozásra nem szorult.

[8] A 2018 decemberi nőgyógyászati műtétet követően barátnője, tanú3 2019. januárjától 2019. szeptemberéig biztosított számára gondozónőt ápolól személyében, aki eleinte napi 1-2 órát segítette az örökhagyót, majd a gondozás időtartama folyamatosan csökkent. A gondozást tanú3 finanszírozta.

[9] Az örökhagyó hitt a természetgyógyászati termékekben, biorezonanciás kezelésekre járt, biorezonanciás készüléket és homeopátiás készítményeket vásárolt.

[10] Amikor az örökhagyó súlyosan megbetegedett, a II. rendű felperes egy évre, feladva a külföldi életét, 2021 májusában hazatért, hogy nevelőanyját segítse, támogassa, ahogy ezt tette akkor is, amikor édesapja volt halálos beteg.

[11] Az alperesek az örökhagyó elhunyt testvérének gyermekei, akik változó gyakorisággal telefonon, és időnként személyesen tartották a kapcsolatot az örökhagyóval. Az örökhagyó szerette az alpereseket, támogatta őket, miután az édesapjukat is elveszítették. A nagy távolság miatt azonban velük kevésbé volt szoros a kapcsolata, mint a felperesekkel.

[12] Az alperesek és az örökhagyó közös tulajdonát képező zártkerti ingatlan³ helyrajzi számú ingatlant a 2019. szeptember 9. napján kelt adásvételi szerződéssel 600.000 forint vételár ellenében közösen értékesítették.

[13] Az örökhagyó 2021. szeptember 11. napjától folyamatos gondozásra szorult, a bal kezében áttét képződött, mely miatt csonttörést szenvedett, ami már élete végéig nem gyógyult meg, így segítségre szorult a felkelésnél, öltözködéskor, étel feldarabolásánál, fürdésnél, wc használatkor, lényegében 24 órás gondozást igényelt. Félt a haláltól; igényelte, hogy valaki mindig mellette legyen, éjszaka ott aludjon nála. A gondozását a kórházból való hazakerülését követően, 2021. szeptember 14. napjától 2021. november 29-ig, az örökhagyó kórházba kerüléséig a felperesek, I. rendű felperes házastársa, valamint tanú² látta el.

[14] Az örökhagyó 2021. december 1-jén elhunyt. Hagyatékát a közjegyző ideiglenes hatállyal az alpereseknek adta át törvényes öröklés jogcímén. A hagyatékátadó végzés indokolása szerint az örökhagyó végrendelet hátrahagyása mellett hunyt el, a végrendelet azonban aggályos, míg a felperesek a végrendeletet érvényesnek ismerték el, az alperesek nem ismerték el érvényesnek, mivel hiányzott a dátum, a tanúk aláírása, illetve az ellenjegyzés csak géppel történt.

[15] A felperesek keresetükben az alpereseket arra kérték kötelezni, hogy fizessenek meg az I. rendű felperes részére 22.423.140 forintot, a II. rendű felperes részére 12.131.900 forintot hagyatéki hitelezői igény címén, valamint ezen összegek után a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésének napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:48. § szerinti késedelmi kamatot. Keresetüket a Ptk. 7:94. § (1) bekezdés c) pontjára, 7:97. §-ára, a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) 6. § (1) bekezdés f) pontjára, valamint 114. §-ára alapították.

[16] A felperesek előadták, hogy onnantól kezdve, hogy az örökhagyó beköltözött a ingatlan¹ családi házukba, nevelőanyjukként vett részt az életükben, közöttük gyermek, anya kapcsolat alakult ki. Az apjuk halálát követően az örökhagyó fizikai és mentális állapota is jelentősen megromlott, segítségre szorult. 2021-ben áttét következtében, patológiás felkarcsont-törést szenvedett, ami haláláig nem forrt össze, és mozgásában tovább korlátozta. Nem tudott egyedül felkelni az ágyból, nem tudott rendesen étkezni, felöltözni, wc-re menni, fürödni. Fulladási és pánikrohamai miatt éjszakára sem lehetett egyedül hagyni. 24 órás felügyeletet igényelt. Az alperesek - a távolság miatt - nem tudtak és nem is kívántak az örökhagyó ápolásában részt venni. A felperesek, illetve az I. rendű felperes házastársa egymást váltva oldották meg az örökhagyó felügyeletét.

[17] A felperesek állítása szerint az örökhagyónak számos vizsgálatra, kemoterápiára kellett járnia, ahová az I. rendű felperes szállította, amivel összefüggésben 2015 és 2021 között összesen 1.869.240 forint szállítási, illetve gondozási költség merült fel. A felperesek tételesen (a megtett kilométereket és az utazás időtartamát is megjelölve) kimutatták, hogy az I. rendű felperes 2016-tól kezdődően mikor milyen kezelésekre szállította az örökhagyót.

[18] A felperesek állították, hogy az örökhagyó kiadásai folyamatosan meghaladták a nyugdíjából származó bevételeit: az örökhagyó havi kiadása mindösszesen 333.752 forint volt, ezzel szemben a nyugdíja havi 224.000 forint, a különbözet összegét, havi 110.000 forintot a felperesek fizették. Ez hét évre visszamenőleg 9.240.000 forint.

[19] A felperesek kérték a házi beteggondozás költségeinek megállapítását is, részletesen bemutatták a gondozásra fordított időtartamot és az ennek okán 2018 és 2021 között felmerült kiadásait.

[20] A felperesek állítása szerint, ők fizették az örökhagyó nagyértékű vizsgálatának költségét 1.395.000 forint összegben. Ezen összeg megfizetése akként történt, hogy a bevásárlóközpont oldalában lévő bankban az I. rendű felperes fizette azt be, azonban az örökhagyót kellett feltüntetni befizetőként, mivel rajta végezték a vizsgálatot.

[21] A felperesek előadták, hogy az örökhagyó a segítségükkel vásárolta meg a ingatlan2 családi házat, a 2.000.000 forint foglalt az I. rendű felperes adta át az eladónak, 7.000.000 forint a haszonélvezeti jog megváltásából került kifizetésre, a fennmaradó 7.000.000 forint összeg kifizetéséhez az I. rendű felperes nyújtott kölcsönt az örökhagyó részére. Az I. rendű felperes nyilatkozata szerint azt nem beszélték meg, hogy az örökhagyó mikor fizeti vissza a kölcsön összegét, mivel mindig azt mondogatta, hogy „úgyis tiétek lesz itt minden, fiacskám”.

[22] A II. rendű felperes a házi beteggondozás 15.023.800 forintos összegének, valamint az örökhagyó havi 110.000 forint összegű támogatásának, összesen 9.240.000 forintnak a felére tartott igényt.

[23] A felperesek hivatkoztak rá, hogy az örökhagyó tartásával, gondozásával, ápolásával, és gyógykezelésével felmerült költségeket a bírói gyakorlat hagyatéki teherként ismeri el. A tartásra egyébként nem kötelezett személyt illeti az a jog, hogy az általa az ellenszolgáltatás reménye mellett nyújtott szolgáltatásainak megtérítését igényelhesse. A felperesek az örökhagyó részére a tartási jellegű szolgáltatásokat nem ingyenesen, hanem a hagyatékból való részesedés reményében nyújtották, és őket az örökhagyó a szolgáltatások fejében a hagyatékból részesíteni kívánta. Ezen állításuk tekintetében hivatkoztak BH1990. 18., BH1993. 428. és BH1991. 20. számú bírósági határozatokra.

[24] A felperesek előadták azt is, hogy az örökhagyó pár héttel a halála előtt végrendeletet kívánt tenni, kérte a felpereseket, hogy vigyék el hozzá ügyvéd1 ügyvédet, hogy lediktálhassa a végakarata. Az örökhagyó a háza $\frac{1}{4}$ részét az alperesekre, $\frac{3}{4}$ részét a felperesekre kívánta hagyni. Az alperesek személyes adatainak beszerzésére a felpereseket kérte meg, akik ennek eleget is tettek. Az alperesek ekkor - bár személyes adataikat megadták - biztosították a felpereseket, hogy ők nem tartanak igényt az örökségre. A végakarata lediktálása megtörtént, az örökhagyó a végrendeletet saját kezűleg aláírta, azonban a későbbi „hitelesítési folyamat” elmaradt, a végrendeletet tanúk nem írták alá az örökhagyó időközben bekövetkezett halála okán. A hagyatéki eljárás során az I. rendű alperes elismerte, hogy a végrendeleten található aláírás az örökhagyóé, így tehát az örökhagyó végakarata magából az okiratból kitűnik.

[25] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

[26] Az alperesek alaki védekezése szerint a felperesek a keresetet nem a Hetv. 114. §-ában meghatározott módon, nem a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál nyújtották be.

[27] Érdemi védekezésük körében az alperesek a kereset alaptalanságát állították, mind a jogalap, mind az összecszerűség vonatkozásában.

[28] Az alperesek előadása szerint az örökhagyó kapcsolata az I. rendű felperessel és annak feleségével nem volt harmonikus. Az örökhagyó a házat az alperesekre kívánta hagyni.

[29] Az alperesek állították, hogy az örökhagyó fizikai és mentális állapotának romlása nem 2015-ben, hanem csak jóval később következett be, még 2018-ban is teljesen önálló volt, egyedül utazott város2be busszal, város6ba vonattal és évente többször több napot töltött

városi barátnőjénél, tanú3nál. Az örökhagyó 2016-ban ország2ben, 2017-ben ország3ban vett részt többnapos kirándulásokon, melyek bizonyítják a megfelelő egészségi állapotát, illetve anyagi helyzetét. Az örökhagyónak 2018-ban hasi műtétje volt, ekkor tanú3 ápolólgyet bízta meg a műtét utáni gondozásával 2019. szeptemberéig. Ennek költségeit tanú3 fedezte. Az örökhagyó az ebédjét házhoz szállíttatta, saját maga fizette azt.

[30] Az alperesek vitatták, hogy a vizsgálatokra, kemoterápiára az I. rendű felperes szállította az örökhagyót, továbbá azt is, hogy a felperesek gondoskodtak volna róla.

[31] Az alperesek a gondozási díj mértékét eltúlzottnak tekintették. Vitatták, hogy az örökhagyó kiadásai folyamatosan meghaladták a nyugdíjából származó bevételét; hogy az örökhagyó drága vizsgálatát (Oncompass onkológiai programot) a felperesek fizették; hogy a házi beteggondozásra a felperesek által megjelölt időtartamban és összegben került sor.

[32] Az alperesek vitássá tették azt is, hogy a felperesek az örökhagyónak 7.000.000 forint kölcsönt adtak a ingatlan2 ház megvásárlásához. Előadták, hogy személy6 halálát követően az örökhagyó elegendő vagyonnal rendelkezett, nem volt szüksége kölcsönre. A kölcsönkövetelés egyébként is elévült. Vitatták az összeg jogcímét is, álláspontjuk szerint, ha az összeg átadásra került, akkor az nem kölcsön, hanem ajándékozás jogcímén történt.

[33] Az alperesek előadása szerint a végrendelet megszerkesztésére nem az örökhagyó akaratából került sor, így a PK 89. számú állásfoglalásban írtakra tekintettel a felperesek hagyatéki hitelezői igényt nem érvényesíthetnek, mivel a gondozást nem örökségi juttatás ígéretére tekintettel nyújtották.

[34] Az elsőfokú bíróság ítéletében egyetemlegesen kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. rendű felperesnek 4.172.544, a II. rendű felperesnek 2.366.400 forintot és ezen összegek után 2022. december 23-tól a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

[35] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[36] Kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 750.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

[37] Az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában alkalmazott jogszabályként a Hetv. 114. §-át, a Ptk. 7:94. § (1) bekezdés c) pontját, 7:97. § (1) és (2) bekezdéseit, 4:198. § (1) bekezdését, 8:1. § 1. pontját, 4:199. § (1) bekezdését ismertette.

[38] Az elsőfokú bíróság az alperesek alaki kifogását alaptalannak ítélte kifejtve, hogy a Pp. 175. §-a alapján áttétel esetén úgy kellett tekinteni, mintha a keresetlevelet eredetileg is a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál terjesztették volna elő, ezért a felperesek keresetlevele határidőben került előterjesztésre. Osztotta a felperesek azon álláspontját, hogy a hagyatéki hitelezői igény iránti per a Hetv. 114. §-ában írt határidőtől függetlenül is megindítható.

[39] A perben rendelkezésre álló adatok, tanú3, tanú4 és tanú1 tanúk vallomásai alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az örökhagyó hosszabb időn át gondoskodott mostohagyermekai, a felperesek neveléséről, gondozásáról, tartásáról, melyre tekintettel a felperesek az örökhagyó tartására voltak kötelesek.

[40] Az elsőfokú bíróság a PK 89. számú állásfoglalásban írtakra figyelemmel azt vizsgálta, hogy a felperesek által nyújtott tartás, gondozás örökség reményében, illetve ígéretével nyújtott szolgáltatásoknak minősülnek-e.

[41] A per adatai, a tanúk vallomása alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az örökhagyó a ingatlan2 szám alatti ingatlanból holtá utáni juttatásban kívánta

részesíteni a felpereseket, amiről a felperesek is tudomással bírtak, ezért a 2016. március 1-jét követően a közeli hozzátartozók közt szokásos támogatást meghaladóan a felperesek részéről nyújtott szolgáltatást visszerthes szolgáltatásnak tekintette.

[42] A 2016. március 1-jét megelőzően nyújtott szolgáltatások tekintetében az elsőfokú bíróság az elévülési kifogást a Ptk. 6:22. § (1) bekezdése alapján alaposnak találta.

[43] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint ugyanakkor a 2016. március 1-jét követően nyújtott szolgáltatások tekintetében a felperesek igénye nem évült el, figyelemmel arra, hogy az örökség reményében teljesített szolgáltatások megtérítése iránti igény akkor válik esedékessé, amikor a jogviszony a felek között halállal megszűnik (BH1980. 166), és nyilvánvalóvá válik a felperesek számára, hogy nem ők örökölnék. A 2016. március 1. és 2017. november 15. közti időszakban az örökhagyónak nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban a megtérítési igény csak a 2021. december 1-jét követően lefolytatott hagyatéki eljárás során nyílt meg, melyhez képest a keresetlevelet a felperesek az öt éves elévülési határidőn belül terjesztették elő.

[44] Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a felperesek által 2016. március 1-jét követően az örökhagyónak nyújtott szolgáltatások közül melyek haladják meg a hozzátartozók közt szokásos támogatást.

[45] Az orvoshoz, kezelésre szállítás, kísérés, gépkocsihasználat és üzemanyagköltség tekintetében a felperesek által megjelölt egyes tételeket részletesen vizsgálva az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes alappal tart igényt 160.379 forint üzemanyagköltségre, 68.265 forint amortizációs költségre és 182.500 forint (orvoshoz kíséréssel kapcsolatban felmerült) gondozási díjra, melyek együttes összege 411.144 forint.

[46] Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes által csatolt 2021. június 2-án kelt proforma számla és pénztárbizonylat alapján megállapította, hogy az örökhagyó 1.395.000 forint ellenértékű szolgáltatást, onkológiai kezelést vett igénybe. tanú1, tanú3 és tanú4 tanúk vallomása alátámasztotta a felperesek állítását, miszerint az örökhagyó nevére kiállított számlát ténylegesen az I. rendű felperes egyenlítette ki a bevásárlóközpont melletti bank1 bankfiókban.

[47] Az elsőfokú bíróság tényként fogadta el a felperesek által az örökhagyó rendszeres kiadásai közt feltüntetett 64.400 forint rezsiköltséget, a napi menü 24.000 forint havi összegét, a havi bevásárlás 60.000 forint összegét, és a receptre felírt gyógyszerköltség 40.000 forint havi összegét (összesen havi 188.400 forint) és azt is (a tanúvallomások alapján), hogy az örökhagyó kiadásai meghaladták a nyugdíját. Erre figyelemmel életszerűnek tartotta, hogy az élelmiszerbolti és gyógyszerértékesítési bevásárlásokhoz a felperesek anyagi támogatást nyújtottak az örökhagyónak; hozzájárulásuk összegét havi 40.000 forintban találta alaposnak, az ezen a címen a felpereseket megillető összeget 2016. március 1-től 2021. november 29-ig 2.832.000 forintban állapította meg.

[48] Az elsőfokú bíróság a felperesek által 2021. szeptember 14. és november 29. között 77 napra előterjesztett követelésből mérlegeléssel 72 napi gondozási díj iránti igényt fogadott el, annak összegét a szolgáltató bt.2 által alkalmazott gondozási díjat, napi 26.400 forintot alapul véve 1.900.800 forintban állapította meg.

[49] Az első fokon eljáró bíróság a 7.000.000 forint kölcsön tekintetében az I. rendű felperes által csatolt számlakivonat alapján tényként állapította meg, hogy az I. rendű felperes 2016. április 29-én átutalt az örökhagyó részére 7.000.000 forintot.

[50] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az I. rendű felperes - bár az alperesek hivatkoztak arra, hogy a fenti összeg legfeljebb ajándéknak minősülhetne -, határozottan és következetesen állította, hogy a 7.000.000 forint kölcsön címén került átutalásra az örökhagyó részére.

[51] A Ptk. 6:383. §-ában foglaltak alapján az elsőfokú bíróság arra mutatott rá, hogy az I. rendű felperes nem jelölte meg a kölcsön visszafizetésének időpontját, azaz határozatlan időre nyújtott kölcsön tekintetében terjesztett elő hagyatéki hitelezői igényt az alperesekkel szemben. A kölcsön jogcímen átutalt 7.000.000 forint azonban nem minősül az örökség reményében teljesített szolgáltatásnak, a kölcsön jogcímre tekintettel arra az elévülés általános szabályai irányadók. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a 2016. április 29-én az I. rendű felperes hivatkozása szerint kölcsönként átutalt 7.000.000 forint visszakövetelése iránti igény elévült, mert az I. rendű felperes öt éven belül, 2021. április 29-ig követelhetette volna vissza a kölcsön összegét. Az I. rendű felperes nem állította, hogy az elévülés megszakadt volna.

[52] Az elsőfokú bíróság a fentiek alapján az I. rendű felperes igényét az orvoshoz kíséréssel kapcsolatban felmerült 411.144 forintban, az ONCOMPASS kezeléssel kapcsolatban 1.395.000 forintban, házi beteggondozás tekintetében 950.000 forintban, a havi szintű anyagi támogatás tekintetében 2.832.000 forint felében, azaz 1.416.000 forintban találta alaposnak, így összesen 4.172.544 forint és ezen összeg után járó késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alpereseket egyetemlegesen a javára. A II. rendű felperes igénye az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a házi beteggondozás tekintetében 950.000 forintban, a havi szintű anyagi támogatás tekintetében 2.832.000 forint felében, azaz 1.416.000 forintban volt alapos, így összesen 2.366.400 forint és ezen összeg után járó késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alpereseket egyetemlegesen a javára.

[53] Az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésének napjától, 2022. december 23-tól határozta meg.

[54] Az elsőfokú bíróság személy⁴ és személy⁵ tanúkénti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt mellőzte, mivel az örökhagyó gondozásának körülményei a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján is megállapíthatóak voltak. Mellőzte továbbá ügyvéd² ügyvéd tanúként meghallgatását, mert az I. rendű felperes által hivatkozott 7.000.000 forint kölcsön elévült, ezért a ingatlan² szám alatti ingatlan vételára kifizetésének körülményeit a bíróság nem vizsgálta.

[55] Az elsőfokú bíróság a Pp. 83. § (2) és (3) bekezdésének együttes értelmezésével a pernyerteség-pervesztesség arányát 50-50 %-ban állapította meg, ezért úgy határozott, hogy a felek viselik a perrel kapcsolatosan felmerült költségeiket azzal, hogy a felperesek által előlegezett eljárási illeték felének viselésére az alperesek egyetemlegesen kötelesek.

[56] Az ítélet ellen az I. és II. rendű felperes, valamint az I. és II. rendű alperes fellebbezett.

[57] Az I. és II. rendű felperesek jogorvoslati kérelmükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérték oly módon, hogy az ítéltábla kötelezze az alpereseket mint egyetemleges kötelezetteket 11.172.544 forint és ezen összeg után 2022. december 23-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelmekkel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére az I. rendű felperes részére. Kérték az alperesek perköltségben marasztalását is.

[58] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés *a)-e)* pontjaira alapították.

[59] A felperesek álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését és 346. § (5) bekezdését. Az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből helytelen jogi következtetést vont le, illetve a megállapított tényeket nem megfelelően minősítette.

[60] A felperesek jogi érvei szerint a 7.000.000 forint kölcsön (a vételár utolsó része) a 2016. március 1-jét követően nyújtott, szokásos mértéket meghaladó szolgáltatásnak minősül, amit ellenszolgáltatással viszonzni kívánt az örökhagyó. A határozatlan időre nyújtott

kölcsön visszafizetésének esedékessége pedig nyilvánvalóan nem az a nap, amikor a kölcsönt átadják; ezért a visszafizetés követelésének elévülése sem kezdődhet meg ezen a napon.

[61] A felperesek előadták, hogy a kölcsön természetéből - és a Ptk. 6:383. § rendelkezéséből - következik, hogy a kölcsönszerződés alapján a hitelező meghatározott pénzösszeg fizetésére, az adós a pénzösszeg szerződés szerinti későbbi időpontban a hitelezőnek történő visszafizetésére és kamat fizetésére köteles. (Azaz nem a kölcsön átadásakor válik esedékessé a tartozás.)

[62] A felperesek kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében nem indokolta, hogy miből vonta le azt a következtetést, hogy a kölcsön átadásával - 2016. április 29-én - annak a visszafizetése is egyből esedékessé vált volna és így az elévülési idő is megkezdődött volna. Abban az esetben, ha a felek között - akár írásban, akár szóban - kötött kölcsönszerződés visszafizetési határideje határozatlan időtartamban került meghatározásra, vagy a fizetési határidő még nem telt el, a Ptk. szerint a követelés esedékessé, azaz lejárttá akkor vált volna, amikor a kölcsön visszafizetésében a felek megállapodnak; vagy a kölcsön visszaadására az örökhagyót felszólítja az I. rendű felperes; vagy a Ptk. 6:387. § (1) bekezdés alapján a hitelező I. rendű felperes felmondta volna a kölcsönszerződést.

[63] A Ptk. 6:383. § (2) bekezdésére hivatkozással a felperesek azt emelték ki, hogy ha a kölcsön visszafizetésének idejéről a felek nem rendelkeztek, a kölcsönadó a kölcsönt bármikor visszakövetelheti, a kölcsönnevő pedig harminc nap alatt köteles azt visszafizetni. Ez alapján az elévülés kezdete a kölcsönadó felszólításától számított 30. nap, amikor a követelés esedékessé válik. A Kúria több határozatában is megerősítette ezt az értelmezést, például a 9/2023. JEH (Jpe.IV.60.038/2023/12.) számú határozatában, ahol az elévülés kezdetét a követelés esedékessé válásához kötötte. Amennyiben tehát a kölcsönszerződés nem tartalmaz konkrét visszafizetési határidőt, a kölcsönnevőnek a kölcsönadó felszólítására kell visszafizetnie az összeget. A felszólítás kézhezvételétől számított 30 nap elteltével válik esedékessé a követelés, és ettől az időponttól kezdődik az elévülési idő. (EBH2011. 2323.) Ennek hiányában, legkorábban az örökhagyó halála tekinthető olyan időpontnak, ami a visszafizetési kötelezettség szempontjából az elévülés kezdő időpontja lehet. Mindezekre figyelemmel az I. rendű felperes 7.000.000 forint kölcsönre vonatkozó követelése is megalapozott.

[64] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezésükben az I. rendű felperesnek fizetendő 4.172.544 forint és kamatai, valamint a II. rendű felperesnek fizetendő 2.366.400 forint és kamatai, a felpereseknek mint egyetemes jogosultaknak fizetendő 750.000 forint perköltség teljesítésére elsődlegesen az ítélet jogerőre emelkedését követő 180 napon belüli hosszabb teljesítési határidő megállapítását, másodlagosan pedig 2025. április 15-től kezdődően 12 havi egyenlő részletekben történő teljesítés engedélyezését kérték a Pp. 344. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel.

[65] Az alperesek előadták, hogy az ítéletben foglalt 15 napos határidőn belül az egyösszegű fizetési kötelezettségüknek nem tudnak eleget tenni. Ennek alátámasztására csatolták a jövedelemigazolásukat.

[66] Az alperesek állították, hogy a fizetési kötelezettségük teljesítéséhez el kell adniuk a ingatlan2 szám alatti ingatlant, aminek elsődleges feltétele, hogy az ingatlan-nyilvántartásba tulajdonosként bejegyzésre kerüljenek.

[67] Az I. és II. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az alperesek fellebbezésének az alaptalanságát állították.

[68] A felperesek álláspontja szerint az alperesek teljesítési határidő meghosszabbítására, illetve a részletekben való teljesítésre irányuló kérelme nem megalapozott: egyrészt felperesek a hagyatéki hitelezői igény alapját képező szolgáltatást már

teljesítették; másrészt az alperesek jelentős - a mai forgalmi értéken 60-70 milliós - vagyonhoz jutottak; harmadrészt az alperesek csak jövedelemigazolást csatoltak kérelmük alátámasztására, de nem nyilatkoztak a tulajdonukban álló ingatlanról, gépjárműről, megtakarításról, egyéb jövedelemről, továbbá a velük egy háztartásban élők jövedelméről, így a fellebbezésüket nem támasztották alá.

[69] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet fellebbezésükkel nem érintett részének helybenhagyását, a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását kérték.

[70] Az alperesek a felperesek fellebbezésének alapossága esetére a felperesek részére járó (ügyvédi munkadíjból álló) perköltség összegének 140.000 forintra mérséklését kérték. Fenntartották a teljesítési határidő meghosszabbítására, illetve a részletfizetésre vonatkozó kérelmüket.

[71] Az alperesek álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a 7.000.000 forint kölcsön jogcímen előterjesztett követelés tekintetében helyes jogi következtetéssel a jogszabályoknak megfelelő ítéletet hozott.

[72] Az alperesek változatlanul állították, hogy az örökhagyó elegendő vagyonnal rendelkezett a ingatlan2 szám alatti ingatlan megvásárlásához. Ezt támasztja alá tanú3 tanúvallomása is.

[73] Az alperesek érvelése szerint a felperesek által az elsőfokú eljárásban csatolt okirat (F31) nem bizonyítja azt, hogy kinek a nevében lévő bankszámláról történt 2016. április 29-én a 7.000.000 forint utalása. A bank pecsétje, cégszerű aláírása is hiányzik. A felperesek ezt az okiratot a Pp. 170. § (2) bekezdés *e*) pontjában és a Pp. 171. § (1) bekezdés *b*) pontjában előírtak ellenére nem csatolták korábban, holott az már a kereset benyújtásakor rendelkezésükre állt.

[74] Az alperesek kiemelték, hogy a csatolt bizonylaton a 7.000.000 forint utalásának jogcíme nincs feltüntetve. Az utalást kizárólag ajándék jogcímen lehet figyelembe venni, hiszen a felperesek az örökhagyóra anyjukként tekintettek. Amennyiben a bíróság azt állapítaná is meg, hogy a 7.000.000 forint kölcsön címén került átutalásra, a visszakövetelésére vonatkozó igény elévült.

[75] Az alperesek előadták azt is, hogy – bár csatlakozó fellebbezést nem terjesztettek elő – a pernyertesség, pervesztesség arányának megállapítását és ennek alapján az illeték 50%-ának perköltségként való megtérítésére kötelezésük a felperesek részére jogszabálysértő. A pernyertesség, pervesztesség aránya álláspontjuk szerint 19-81% a felperesekre terhesebben, így az illeték viselésére is csak ebben az arányban lennének kötelezhetőek.

A fellebbezések alaptalanok.

[76] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt. Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az alpereseket az I. rendű felperes részére 4.172.544, a II. rendű felperes részére 2.366.400 forint és ezen összegek kamatai megfizetésére kötelező része, a teljesítési határidőre és a teljesítés módjára (egyösszegű megfizetés) vonatkozó rendelkezések kivételével, továbbá a keresetet a fellebbezéssel érintett 7.000.000 forint kölcsönkövetelést meghaladó részében elutasító rendelkezése [Pp. 358. § (5) bekezdés], ezért a másodfokú felülbírálat ezeket a rendelkezéseket nem érintette. Az elsőfokú ítélet felülbírálatára a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között került sor [a Pp. 370. § (1) bekezdése].

A felperesek jogorvoslati kérelme az érdemi döntés megváltoztatására irányult, az azt célozta, hogy a másodfokú bíróság az alpereseket az I. rendű felperes javára a megítélt 4.172.544 forinton felül további 7.000.000 forint, összesen tehát 11.172.544 forint és ezen összeg 2022. december 23-tól járó késedelmi kamatai megfizetésére kötelezze. Érveik alapvetően a bizonyítás okszerűségét, a tények minősítését és az elsőfokú bíróság által levont jogkövetkeztetéseket támadták [Pp. 369. § (3) bekezdés *a)* és *c)* pontja].

[77] Az elsőfokú bíróság az ítéletet nem az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozta, így a Pp. 369. § (3) bekezdés *d)* pontja szerinti felülbírálat nem volt elvégezhető. A bizonyítás anyagának értékelése, „mérlegelése” a Pp. 369. § (3) bekezdés szerinti felülbírálat keretében vizsgálható.

[78] A Fővárosi Ítéltábla által a Pp. 369. § (3) bekezdés *a)* és *c)* pontjai alapján elvégzett érdemi felülbírálat eredménye az, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a fellebbezéssel érintett körben a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta, a kereset elutasítása a 7.000.000 forint és kamatai megfizetésére kötelezésre irányuló követelés tekintetében helyes, az érdemi döntéssel a másodfokú bíróság egyetért. A kereset elutasításnak azonban ebben a körben az elsőfokú bíróság által kifejtettektől eltérő jogszabályi alapon van helye.

[79] A Pp. 2. § (1) bekezdése szerint a felek szabadon rendelkeznek perbe vitt jogaikkal.

[80] A (2) bekezdés értelmében a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van.

[81] A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza, hogy a kérelemhez kötöttség a per érdemében való döntés során is érvényesül, amit a túlterjeszkedés tilalma fejez ki. Eszerint a bíróság érdemi döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, ellenkérelmen és a beszámítási kérelmen. Ez a szabály a főkövetelés járulékaira is irányadó [Pp. 342. § (1) bekezdés]. A kérelemhez kötöttség nemcsak a kereseti kérelemhez (petitumhoz), hanem a fél jogállításhoz való kötöttséget is jelenti. A Pp. 342. § (3) bekezdése szerint ugyanis törvény eltérő rendelkezése hiányában az érdemi döntés nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított.

[82] A Pp. 4. § (2) bekezdése szerint a perben jelentős tények állítása, és az alátámasztásukra szolgáló bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a feleket terheli.

[83] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy kizárólag a fél jogosult arról dönteni, hogy a jogvitáját a bíróság elé viszi-e, milyen tényállításokat tesz a perben, és azokat milyen bizonyítékokkal támasztja alá, s ezek alapján mely anyagi jogszabályok szerint, milyen jogkövetkeztetések levonását kéri. A bíróságot pervezetési kötelezettség a Pp. 237. §-ában írtaknak megfelelően ebben és az ellenkérelemben előadottak által meghatározott körben terheli, a keresetben megtett tény- és jogállítások és az ellenkérelemben előadottak keretei között ide tartozik a nyilatkozatok tartalom szerinti minősítése, a hiánypótlás szükségességének felismerése, a kereset és ellenkérelem következtetlenségeinek kiküszöbölésére törekvés, az eljárás stratégiai tervezése, a tény- és joganyag ismerete, valamint a célratoró pervezetés. Amennyiben az előadott tények nem feleltethetők meg az állított anyagi jog rendelkezéseinek, a bíróságnak lehetőséget kell adnia, hogy a fél erre vonatkozó előadását megmagyarázhassa, de – a felek rendelkezési jogából következően - nem ösztönözheti a felet sem más tényelőadásra, sem az érvényesíteni kívánt jog megváltoztatására.

[84] A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a fentiek szerint a bíróság a felek által előadott jognyilatkozatokhoz, a felperes által a követelés alapjául megjelölt anyagi jogcímhez

kötte van, a kereset alaposságát a megjelölt anyagi jog alapján vizsgálhatja. A perbeli jogviszonyt a feltárt tények, a lefolytatott bizonyítás alapján kell minősítenie, és ha ennek az eredménye az, hogy a fél a jogi minősítést illetően tévesen rossz jogcímet jelölt meg, a kereset elutasításának van helye. (Kúria Pfv.21.856/2018/2. számú ítélet)

[85] Az I. rendű felperes a 7.000.000 forint hagyatéki hiteligény követelését arra alapította, hogy közte és az örökhagyó között a Ptk. 6:383. § szerinti kölcsönszerződés jött létre azzal, hogy a visszafizetés határidejében nem állapodtak meg. A Ptk. 6:383. § egyébként nem létező (2) bekezdésére hivatkozással fellebbezésükben a felperesek azt is állították, hogy a követelés elévülése – az elsőfokú bíróság jogértelmezésével ellentétben – nem következett be, tekintettel arra, hogy a visszafizetés idejéről való rendelkezés hiányában az I. rendű felperes a kölcsönt bármikor visszakövetelheti, a kölcsönvevő pedig azt 30 napon belül köteles visszafizetni. Az elévülés kezdete a felszólítástól számított 30. nap, ennek elteltével válik esedékessé a követelés és ettől az időponttól kezdődik az elévülés. Ezen érvelésük alátámasztására a felperesek a Kúria Jogegységi Panasztanács 9/2023. Jogegységi határozatában és az EBH 2011:2323 számon közzétett eseti döntésben foglaltakra hivatkoztak. Azt is előadták, hogy ilyen felszólítást az adott esetben az örökhagyóhoz nem intéztek, így a visszafizetési kötelezettség szempontjából az elévülés kezdő időpontja az örökhagyó halálának időpontja lehet.

[86] A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag az elévülés kérdésében foglalt állást, a 7.000.000 forint átutalásának alapjául szolgáló jogviszonyt azonban maga nem minősítette, e körben a felperesek egyébként nem bizonyított tényelőadására támaszkodott.

[87] A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza, hogy az I. rendű felperes ezt a követelését mindvégig a Ptk. 6:383. § szerinti kölcsön jogcímre alapította, a hagyatéki hiteligényét [Ptk. 7:94, § (1) bekezdés c) pont] ennek alapján vezette le. A tényelőadása viszont az volt, hogy „azt nem beszéltük meg, hogy mikor fogja ezt az összeget nekem visszafizetni, arra figyelemmel, hogy mindig azt mondogatta, hogy úgyis a tiétek lesz itt minden fiacskám, és ezért a visszafizetést nem beszéltük meg. Amikor végrendeletet akart írni, azt is megbeszélte velünk, és mondta, hogy az alperesekre a családi házat akarja hagyni”. (10.P.23.082/2022/11. szám 4. oldal)

[88] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a jogviszony minősítése szempontjából elsődleges jelentősége az I. rendű felperes előadásának van, hiszen a 7.000.000 forint átutalására részéről került sor, a jogviszony természetét érintően pedig az örökhagyó nyilatkozatot tenni már nem tud. A kölcsönszerződés létrejöttének tényét ugyanakkor a per egyéb adatai sem támasztják alá. A felperesek a keresetlevelükben csak állították, hogy a kölcsön nyújtása utalási bizonylattal bizonyítható, ezt a bizonylatot azonban a keresetleveléhez nem csatolták. Az okirat csatolására csak az érdemi tárgyalási szakban, a Pp. utólagos bizonyításra vonatkozó szabályainak (Pp. 220. §) megsértésével került sor (F31. számú okirat). Az alperesek helyesen hivatkoztak arra, hogy a felperesek ezt az okiratot a Pp. 170. § (2) bekezdés e) pontjában és a Pp. 171. § (1) bekezdés b) pontjában előírtak ellenére nem csatolták korábban, holott az már a kereset benyújtásakor rendelkezésükre állt.

[89] A Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy a perben rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú bíróság is azt állapította meg, hogy az örökhagyó végrendelkezni kívánt, a ingatlan 2 szám alatti házának $\frac{1}{4}$ részét az alperesekre, $\frac{3}{4}$ részét a felperesekre akarta hagyni. A végakarat lediktálása ügyvéd jelenlétében meg is történt, azt az örökhagyó aláírta, azon azonban dátum és tanúk aláírása nem szerepel. Mindez az I. rendű felperes azon nyilatkozatát támasztja alá, hogy a 7.000.000 forint visszafizetéséről, annak időpontjáról az örökhagyóval azért nem állapodtak meg, mert az örökhagyó a halála után a hagyatékából juttatásban kívánta részesíteni a felpereseket.

[90] A Fővárosi Ítéltábla megállapítása szerint a perben feltárt ezen tények alapján a felperesek tévesen minősítették az ügyletet kölcsönszerződésnek, mert a kölcsönszerződés alapján a Ptk. 6:383. §-nak megfelelően az adós ellenszolgáltatásként a rendelkezésre bocsátott pénzösszeg visszafizetésére köteles. A jogviszony helyes minősítéséhez azonban a tények, adatok, bizonyítékok nem álltak rendelkezésre. Ennek hiányában pedig az elévülés bekövetkezése nem is volt vizsgálható. Ebből következően a felperesek (az I. rendű felperes) keresete a 7.000.000 forint hagyatéki hitelként való megfizetésére alaptalan.

[91] A Ptk. 7:96. § (1) bekezdése szerint az örökös a hagyatéki tartozásokért a hagyaték tárgyaival és azok hasznaival felel a hitelezőknek. Ha a követelés érvényesítésekor a hagyaték tárgyai vagy hasznai nincsenek az örökös birtokában, az örökös öröksége erejéig egyéb vagyonával is felel.

[92] A Pp. 342. § (2) bekezdése szerint, ha a követelés a polgári jog szabályai szerint a fél vagyonának csupán valamely részéből hajtható be, a bíróságnak a határozatában ezt a részt is meg kell jelölnie.

[93] A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy főszabály szerint a kötelezett a tartozásaiért a teljes vagyonával helytállni köteles, a korlátozott vagyoni felelősség kivételes és minden esetben az anyagi jogi szabályok által meghatározott. Ilyen korlátozott felelősséget rögzít a Ptk. 7:96. §-a az örökös hagyatéki tartozásokért való felelőssége tekintetében. Ez utóbbi esetkörben irányadó a PK 192. számú állásfoglalás, mely szerint a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival (cum viribus) való felelősség esetén a marasztaló ítélet rendelkező részében meg kell jelölni azokat a vagyontárgyakat, amelyekből, illetőleg amelyeknek hasznaiból a hagyatéki hitelező – végrehajtás útján – kielégítést kereshet. Erről a bíróságnak hivatalból kell rendelkeznie.

[94] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fenti indokolásbeli eltéréssel a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint azzal hagyta helyben, hogy az alperesek a felperesek részére megítélt hagyatéki tartozásokért a ügyszámú hagyatékátadó végzésben megjelölt hagyatéki vagyontárgyakkal és azok hasznaival felelnek.

[95] Alaptalannak találta az ítéltábla az alpereseknek a teljesítési határidő meghosszabbítására, illetve a fizetési kötelezettség részletekben való teljesítés engedélyezésére irányuló fellebbezését is. Tekintettel arra, hogy az alperesek a megítélt tartozásért a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival felelnek, amelyek részükre a hagyatéki eljárásban átadásra kerültek, a teljesítési határidő meghosszabbítása indokolatlan. A hagyaték tárgyaival való felelősségükre tekintettel a jövedelmi, vagyoni helyzetüknek sincs jelentősége, a részletfizetés engedélyezésének feltételei nem állnak fenn, a hagyatéki vagyon tárgyai az alperesek rendelkezésére állnak, a teljesítés feltételei adottak.

[96] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperesek az elsőfokú bíróság által a felperesek részére megítélt perköltség tekintetében fellebbezést, illetve csatlakozó fellebbezést nem terjesztettek elő, a pernyertesség, pervesztesség arányát, és ennek alapján a perköltség összegét csak a fellebbezési ellenkérelmükben kifogásolták. A Pp. 383. § (6) bekezdése szerint a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül csak a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről határozhat hivatalból. Az adott esetben a felperesek a kereseti illetéket megfizették, ennek perköltségként történő viseléséről rendelkezett az elsőfokú bíróság. Nincs tehát olyan költség-rész, amelyről a fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül lehetne a bíróságnak rendelkeznie, így az alperesek perköltséget kifogásoló nyilatkozata érdemben nem volt vizsgálható.

[97] A fellebbezések alaptalanok, az alperesek az ügy érdekében a másodfokú eljárásban pernyertesek. A felpereseket a másodfokú bíróság a Pp. 364. §-a szerint irányadó Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése, valamint 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte egyetemlegesen az alperesek mint egyetemleges jogosultak részére ügyvédi munkadíjban jelentkező másodfokú perköltség megfizetésére.

[98] Az ügyvédi munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a csatolt megbízási szerződés szerint, 7 munkaóra alapulvételével 140.000 forint + áfa összegben állapította meg.

[99] A felek a fellebbezési illetéket megfizették.

Budapest, 2025. október 9.

Dr. Ribai Csilla s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Stecbauer Anita s.k.
bíró